

Nettmøte - produksjonstilstskot

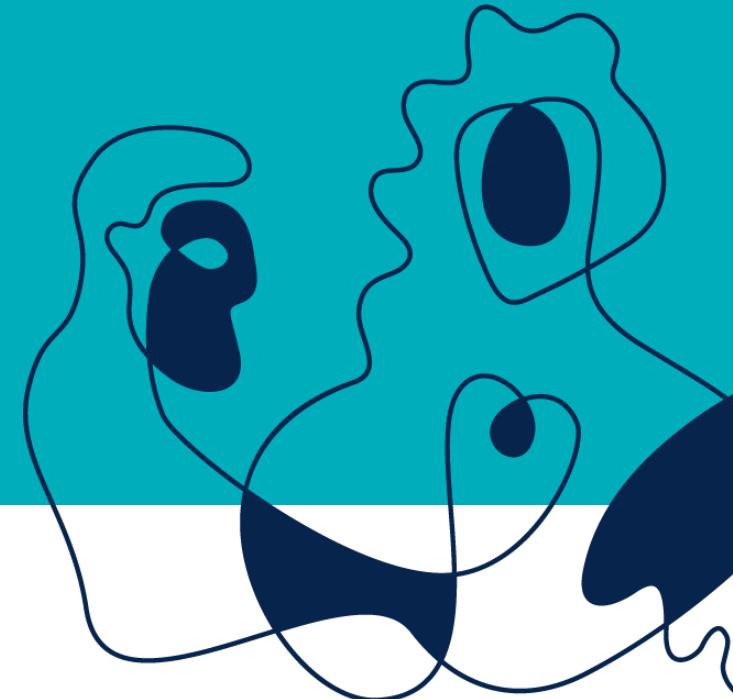
Helen Haaland

Silje Anette Lyhammer

Landbruksavdelinga

Fylkesmannen i Vestland

Tema

- Vanleg jordbruksproduksjon
- Avkorting

Reglar for nettmøtet

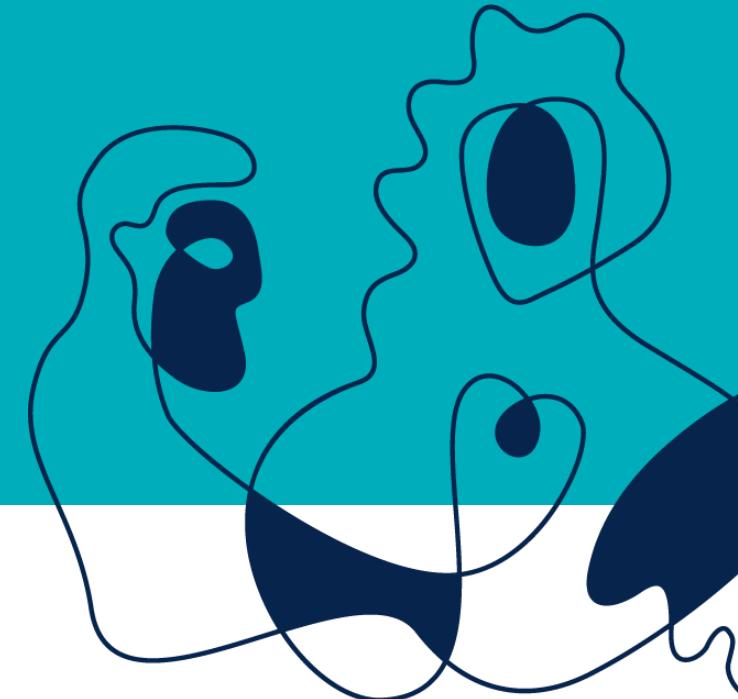
- Kamera og lyd av
- Det blir høve for spørsmål underveis
- Bruk chat for å be om ordet
- Ha gjerne på kamera når du har fått ordet

Vanleg jordbruksproduksjon

Fylkesmannen i Vestland

19.11.2020

Vanleg jordbruksproduksjon

- Grunnvilkår for å motta produksjonstilskot (§ 2)
- Kommentarrundskriv kap 2.3
Vanlig jordbruksproduksjon, generelt:
 - Sjå heile søknadsåret under eitt
 - Vurder ut frå eit jordbruksfagleg skjønn
 - God agronomisk praksis og godt husdyrhald
 - Næringsmessig preg
 - Individuelle omsyn, særeigne forhold

Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket

§ 2.Grunnvilkår

Tilskudd etter forskriften kan gis til foretak som er registrert i Enhetsregisteret og som driver vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer med de dyreslag eller de vekstgruppene det søkes tilskudd for, slik disse gruppene til enhver tid er definert i medhold av jordbruksavtalen.

Endra praktisering av saker om dyrevelferd

- Saker om dyrevelferd skal vurderast etter forskrifta **§ 2 (grunnvilkår)** og ikke § 11 (avkorting ved regelverksbrot)
- «*Et hvert brudd på dyrevelferdsregelverket vil ikke innebære at grunnvilkåret ikke er oppfylt. Bruddet skal være av en viss alvorlighet for å kunne konstatere at et foretak ikke oppfyller grunnvilkåret*»
- Dersom føretaket oppfyller kravet om vanleg jordbruksproduksjon, skal ikke avkorting etter § 11 vurderast. Mattilsynet har hovudansvar for å følgje opp brota
- Endringane gjeld frå søknadsåret 2020. Nye retningsliner i kommentarrundskrivet

Hjelpemiddel for å finne føretak med låg produksjon

Rapport om vanleg produksjon på sau

- Viser tal slakta lam og slaktevekt for alle føretak som har søkt om produksjonstilskot til sau
- Brukast til å få oversikt over føretak med låg produksjon

Rapport om vanleg produksjon på frukt, bær og potet

- Viser søknadsopplysningar for areal og sal av produkt
- Oversikt over føretak med høgast og lågast produksjon per daa i eit fylke eller i ein kommune

Kan til dømes brukast til å plukke ut føretak til risikobasert kontroll

Rapportar frå eStil-PT

Seknadsoversikt Seknader Fellesstøtak Dispensasjoner Merkekoder Rapporter

Rapporter

Rapporttype *

- Avviksrapport
- Disponerte landbrukselendommer
- Eksport seknadsdata
- Rapport om vanlig jordbruksproduksjon av frukt, bær og potet
- Rapport om vanlig jordbruksproduksjon på sau**

Seknadsomgang *

Seknadsomgang 2020

Kommune(r)

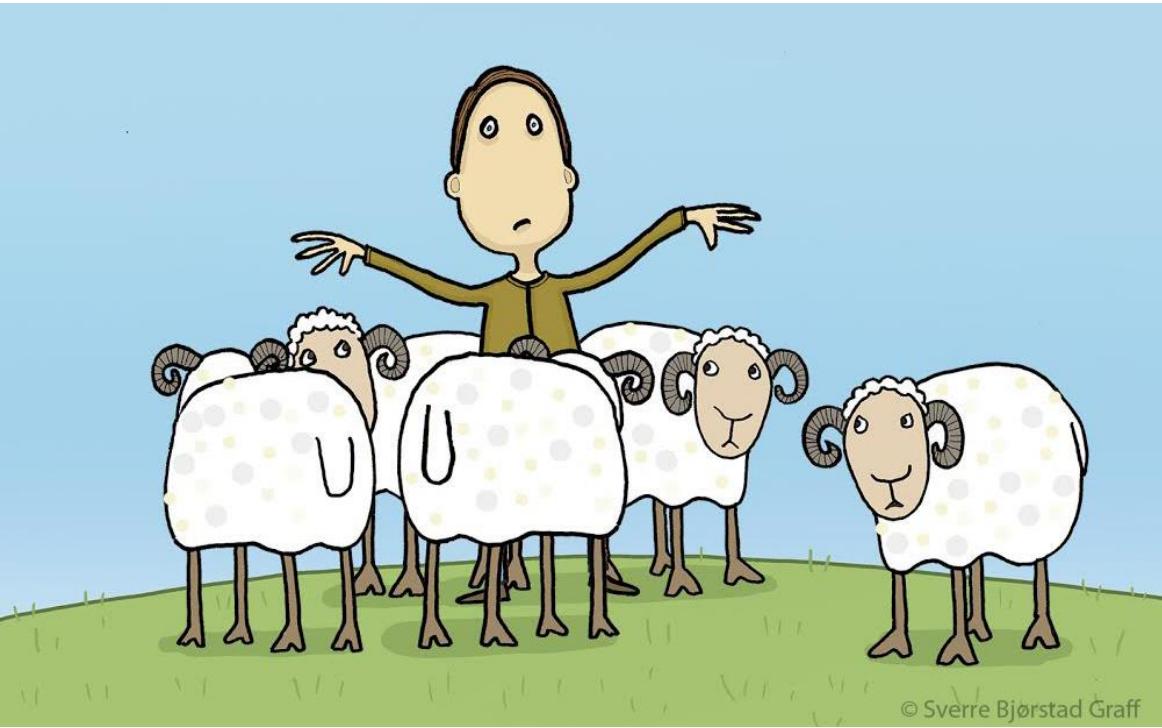
Vælg kommune(r)

Hent rapport

Utsnitt rapport vanleg produksjon på sau

F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q
7	Få/ingen lam/seye på tidspunkt	Lav slaktevekt på tidspunkt	Omsekt av	Godkjen	Godkjen	Antall slakta lam	Kg slakta lam	Gjennomsnittlig sl	Antall levende lam (på	Antall slakta lam per seye	Kg lammeslakt per seye
8	true	true	9	9	1	11	0	0	1,222222222	0	0
9	true	false	82	82	15	61	25	384,1	15,364	0,743902439	0,304878049
10	false	true	24	24	1	0	18	139,4	7,744444444	0	0,75
11	true	true	18	18	2	23	11	129,2	11,745454555	1,277777778	0,611111111
12	true	false	58	58	1	60	25	416,6	16,664	1,034482759	0,431034483
13	false	true	23	23	1	30	20	212,7	10,635	1,304347826	0,869565217
14	false	true	15	15	1	15	14	142,9	10,20714286	1	0,933333333
15	false	false	37	37	6	49	24	352,6	14,691666667	1,324324324	0,648648649
16	false	true	5	5	1	7	5	52,6	10,52	1,4	1
17	false	false	8	8	1	10	6	107,6	17,933333333	1,25	0,75
18	false	false	15	15	1	22	14	228,4	16,31428571	1,466666667	0,933333333
19	false	false	15	15	1	20	13	239,1	18,39230769	1,333333333	0,866666667
20	false	false	22	21	2	27	18	342,1	19,005555556	1,285714286	0,857142857
21	false	false	86	86	1	108	82	1442,7	17,59390244	1,255813953	0,953488372
22	false	false	23	23	2	34	27	406,1	15,04074074	1,47826087	1,173913043
23	false	false	23	23	2	42	20	419,8	20,99	1,826086957	0,869565217
24	false	false	18	18	1	0	22	333,9	15,17727273	0	1,222222222
25	false	false	9	9	1	16	9	168,3	18,7	1,777777778	1
26	false	false	28	28	2	35	29	525,8	18,13103448	1,25	1,035714286
27	false	false	44	44	2	59	45	873,2	19,404444444	1,340909091	1,022727273
28	false	false	55	55	3	81	60	1154,5	19,241666667	1,472727273	1,090909091
29	false	false	29	29	1	48	36	768,1	21,336111111	1,655172414	1,24137931
30	false	false	26	26	2	57	43	781,8	18,18139535	2,192307692	1,653846154
31	false	false	6	6	2	13	10	215,4	21,54	2,166666667	1,666666667

Terskelverdiar

- Terskelverdien for få/ ingen lam per søye (kolonne F) er 0,63 og terskelverdien for lav slaktevekt (kolonne G) er 12,98
- Dersom føretaket ligg inne med lågare verdi enn terskelverdi på det tidspunktet rapporten blir henta ut, så står det «true» i desse to kolonnene

Utsnitt rapport vanleg produksjon frukt, bær og potet

	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
7	Produksjonstype	Salg per daa - 2020	Salg per daa - 2019	Salg per daa - 2018	Areal - 2020	Areal - 2019	Areal - 2018	Salg - 2020	Salg - 2019	Salg - 2018
8	andre bærtyper	70,96130952	142,3198758	217,7181818	336	322	330	23843	45827	71847
9	epler	214,6129032	826,49	461,412844	124	100	109	26612	82649	50294
10	epler+pærer	349,2890625	1008,378641	535,7678571	128	103	112	44709	103863	60006
11	jordbær	854,1904762	821,4390244	536,8717949	42	41	39	35876	33679	20938
12	moreller+kirsebær	399,1755952	472,9037267	682,8787879	336	322	330	134123	152275	225350
13	plommer	8,666666667	250,2727273	165,5555556	12	11	9	104	2753	1490
14	potet	0	0	0	824	779	800	0	0	0
15	pærer	199,25	199	208,3333333	4	3	3	797	597	625

Vurdering vanleg jordbruksproduksjon

Sjå fleire år i samanheng

- Naturlege forklaringar?
- Avslag – ikkje avkorting!
- Kommunen må dokumenterte vurderingane sine

Vurdering av vanleg produksjon for husdyr

Vurdering av produsert mengd

- I rundskriv: retningsliner, «minstekrav»
 - Mjølkekyr: min 50 % av gjennomsnittsavdråtten på landsbasis
 - Geit: min 50 % av gjennomsnittsavdråtten på landsbasis
 - Sau: Varselmelding når det ikkje er levert lam til slakt, notat frå 2019 (FM)
 - Ammekyr: Slaktevekter i forhold til gjennomsnittet for rasen
- I eStil-PT: Terskelverdiar, varselmeldingar

Konsekvens for tilskot

- Kvart dyreslag skal vurderast for seg
- Dersom sakshandsamar kjem til at føretaket ikkje oppfyller kravet om vanleg produksjon – tilskotet til produksjonen skal avslåast (§2)
- Avslag har konsekvens for husdyrtilstskot, driftstilstskot, økologisk tilskot, tilskot til bevaringsverdige husdyrrasar og avløysartilstskot
- Tilskot til dyr på beite og areal- og kulturlandskapstilstskot kan framleis utbetalast dersom vilkåra er oppfylt
- Forvaltninga kan også halde tilbake tilskot

Vurdering av arealbaserte produksjonar

- Planteproduksjonen varierer frå år til år og etter lokale tilhøve
- Vanskeleg å fastsetje krav til gjennomsnittleg avling
- Vanleg produksjon heng saman med vilkåret om at areala skal drivast aktivt
- Dersom enkeltskifte ikkje vert drive aktivt skal tilskotet til desse skifta avslåast

Saksgang når kommunen vurderer vanleg produksjon

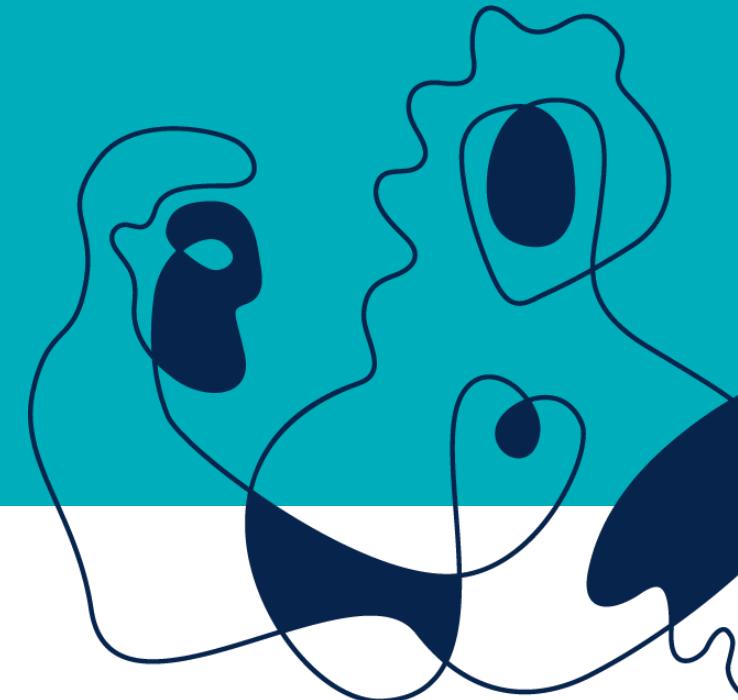
- Oppdagar feil i søknad om produksjonstilskot
- Spørsmål om produksjonen
- Søkjar må få uttale seg
- Vurdering om det vert drive vanleg produksjon
- Vedtak

Avkortning

Fylkesmannen i Vestland

Skilnad mellom omsøkt og godkjent verdi

1. Feilopplysning,

- For høg utbetaling – vurder avkorting
- For låg utbetaling – skal som hovedregel ikke endre

2. Openberre feilføringar

- Kan rettast

3. Omkategorisering i dyregruppe/ vekstgruppe

- Berre innanfor same dyregruppe/vekstgruppe, berre til kode med lik eller lågare sats

Grunngjeving

- Er grunngjevinga forklarande for søkjar? Til dømes: «*Retta i samsvar med kart*», «*Endra i samsvar med AR5*»

Oppfølging av avvik

- Alle avvik mellom søker sine opplysninger og kommunen sine godkjende opplysninger skal grunngjenvært skriftleg i eStil Pt
- Sakshandsamar skal alltid vurdere avkorting
 - Når godkjent verdi utløser mindre tilskot enn omsøkt verdi
 - Når føretaket ikke har gjødslingsplan
 - Når føretaket ikke har jurnal over plantevernmiddel

Uavhengig av om feilen oppdaga ved gjennomgang av søknaden, maskinelle kontrollar eller ved risikobasert kontroll

Meir sakshandsamingsstøtte for avkorting i eStil PT

- **Stoppmeldingar** når sakshandsamar skal vurdere avkorting pga feilopplysning, manglende eller mangelfull gjødslingsplan og manglende eller mangelfull journal over plantevernmiddel
- Målretta informasjon i seksjon «*Avkorting*» om kva vurderingar sakshandsamar må gjere
- Hugs at det kan vere aktuelt å avkorta i fleire tilfelle enn der det kjem varsel
- Avvik i tilskotsbeløp basert på søkjar sine opplysningar og sakshandsamar sine godkjende opplysningar, er tatt i *Avviksrapporten*

Kommentarar frå søker

- Sjekk kommentar/dialog fana om søker har lagt inn kommentarar/forklaring
- Få dokumentasjon frå søker dersom det vert gjort endringar
- Hugs: Retting/nye opplysningar etter søknadsfrist eller utbetaling – skal vanlegvis ikkje leggast til grunn utan at søker har fått dispensasjon frå søknadsfrist

Avkortning etter §§ 11 og 12

- Avkorting;
 - Ein reduksjon i tilskotet som føretaket i utgangspunktet oppfylte vilkåra for å motta
- Kvifor?
 - Rett bruk av fellesskapet sine midlar – rettferd, ikkje straff
- Kan og skal reglar:
 - *§ 11 Avkorting ved brot på anna regelverk for jordbruksverksemd*
 - Første ledd; Kan reglar (td. forureingslova)
 - Andre og tredje ledd; Skal reglar (gjødselplanlegging, plantevernjournal)
 - *§ 12 Avkorting ved feilopplysningar*
 - Kan reglar
- Kommunen kan avkorte, men skal alltid vurdere avkorting
- Kor mykje?
 - Avhengig av skuld og omfang/alvor

§ 11 Avkorting ved brot på anna regelverk for jordbruksverksemd

Første ledd:

- Vilkår:
 - Må drive eller ha drive verksemd i strid med anna regelverk for jordbruksverksemd
 - Ansvarleg myndighet må ha konstantert regelverksbrot
 - Må ha handla aktlaust eller med forsett
- Kan avkorte heile eller deler av det samla tilskotet (alle produksjonar). Må vurdere alvor, varigheit, skuldgrad.
- Kan halde tilbake tilskot til regelbrotet er retta opp

§ 11 Avkorting ved brot på anna regelverk for jordbruksverksemd, gjødslingsplan og plantevernjournal

Andre og tredje ledd:

- Der foretaket ikke har gjødslingsplan/journal over plantevernmidler, er normen at det totale tilskuddet til jordbruksareal avkortes med 20 prosent. Der foretaket mangler både gjødslingsplan og journal over plantevernmidler, er normen at det avkortes 40 prosent.
- Der det konstateres at gjødslingsplan/journal over plantevernmidler er mangelfull, er normen at det skal avkortes inntil 20 prosent av det totale tilskuddet til jordbruksareal. I denne vurderingen må det legges vekt på hvor mangelfull gjødslingsplanen/plantevernmiddeljournalen er.

Avkorting pga av feilopplysningar må vurderast i tillegg

§ 12 Avkorting ved feilopplysninger og fristoversittelse

Ved avkorting etter § 12 må saksbehandler skrive si vurdering av:

- Om søker har gitt en «feilopplysning som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskudd for seg selv eller andre»
- Om søker handlet «uaktsomt eller forsettlig» da hun/han oppga feilopplysningen
- Om det «kan» avkortes i foretakets tilskudd (alvorlighetsgrad)
- Om det er rimelig og forholdsmessig å avkorte merutbetalingen i den konkrete saken, eller om avkortingsbeløpet bør settes høyere eller lavere

Vurdering av skuld

- *Aktsam god tru* – ikkje visste eller burde visst at opplysninga var feil
- *Simpelt aktklaust* – burde ha forstått
- *Grov aktlaust* – klandereverdig, måtte ha forstått
- *Forsett* – har forstått at opplysningane var feil

«...det klare utgangspunktet at det skal avkortes dersom søker minst har vært uaktsom ved inngivelse av feilopplysninger»

Sjølvstendig næringsdrivande – strenge krav til aktsemd

Størrelse på avkortinga

«Hovedregelen er at foretaket skal avkortes et beløp tilsvarende merutbetalingen.

Saksbehandler må likevel alltid vurdere om det er rimelig og forholdsmessig å avkorte merutbetalingen i den enkelte sak, eller om avkortingsbeløpet bør settes høyere eller lavere.»

Skriv inn begrunnelsen for avkortingen. Begrunnelsen vises i vedtaksbrevet. *

I forbindelse med risikobasert kontroll av foretaket sin søknad, 01.11.19, ble godkjente arealer med fulldyrket jord på gnr. 16, bnr 7, redusert med 5 daa, fra 12 til 7 daa. På samme måte ble godkjente arealer med innmarksbeite på gnr. 16, bnr. 2, redusert med 3 daa, fra 26 daa til 23 daa. Grunnen er at disse arealene er brukt som riggområde/lagringsplass ved utbygging småkraftverk, og kunne således ikke nyttet til jordbruksproduksjon.

I følge forskriften om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 12, kan det gjøres avkortning i produksjonstilskuddet når feil opplysninger ville ført til et **større tilskudd** enn hva godkjent areal vil gitt. Ett annet krav er at søker må ha gitt feilopplysningen **"uaktsomt eller forsettlig"**, det vil si visste eller burde visst at opplysningen var feil, med uriktig utbetaling som resultat. Derimot kan tilskuddet ikke avkortes, dersom søker var i aktsom god tro (ikke visste eller burde at opplysningene var feil).

Søker oppfattet at alt disponibelt areal i kode 210 (fulldyrket eng) og kode 212 (innmarksbeite) skulle oppgis i i søknaden, og på den måten ikke nok oppmerksom på at arealene må nyttet til aktiv drift/produksjon i søknadsåret. Saksbehandler kan forstå denne misforståelsen, men mener at veilederen til søknaden om PT og søknadsskjemaet, gir tilstrekkelige opplysninger om hva som er gjeldende. Feilen blir derfor vurdert som **«simpel uaktsom»**, og rundskrivet til PT-forskriften sier at det er grunnlag for å avkorte arealtilskuddet i slike tilfelle. Hovedregelen er at det skal avkortes et beløp tilsvarende mer-utbetalingen, men at saksbehandler må vurdere hva som er rimelig eller forholdsmessig. Det blir derfor ikke lagt opp til avkortning for innmarksbeite, siden dette arealet var i bruk som beite en periode i vår.

Avkortninga blir knyttet til 5 daa med kulturlandskapstilskudd og arealtilskudd i sone 5 B ut fra foreløpige satser i Jordbruksavtalen 2019-2020:

- Kulturlandskapstilskudd: kr 166/ daa x 5 daa fulldyrka jord = kr 830,-
- Arealtilskudd: kr 318/daa x 5 daa = kr 1 590,-
- SUM AVKORTING = kr 2 420,-
- Arealtilst: For det fulldyrka arealet, blir avkortningen lik tilskuddssatsen per daa (kr.. x det e

«Varsel»?

Saksførebuing, rundskriv 2020 -29, kap 3.3:

Når foretaket har sendt søknad om produksjons- og avløsertilskudd, vet foretaket at forvaltningen forbereder en sak, og saken er opplyst gjennom opplysningene i søknadsskjemaet. Utgangspunktet er derfor at det ikke er nødvendig å varsle foretaket om et vedtak om produksjonsog avløsertilskudd.

Saksbehandler bør likevel innhente ytterligere dokumentasjon i tilfeller hvor det er grunn til å betvile opplysningene som er gitt eller behov for å undersøke enkelte forhold i saken nærmere. I saker om avkorting for feilopplysning og avkorting for brudd på annet regelverk, vil det være behov for å innhente flere opplysninger enn det som fremgår av søknaden for å vurdere om det konkrete bruddet på annet regelverk, om det er gitt feil opplysninger og om søker har opptrådt uaktsom eller forsettlig. I slike saker bør derfor saksbehandler ta kontakt med foretaket slik at grunnlaget for de foreløpige vurderingene kan kommenteres.

Sakshandsaming

- Meir skriftleg/dokumentasjon
 - Det er god plass i eStil-PTtil å skrive grunngjevingar ☺
 - Bruk plassen og legg mest mogleg synleg for søker
 - Hugs at det er søkerane du skriv til og skriv slik at dei kan forstå forklaringa/vedtaka
 - Dokumenter kommunikasjon med søker
- Skriv gode vedtak med grunngjeving
- Skil mellom avkorting og avslag
- Ta ut *avviksrapport* frå eStil PT når alle søknader er gått gjennom
 - Er det skrive gode grunngjevingar?
 - Er det vurdert avkorting når godkjent verdi gir lågare tilskotsbeløp enn omsøkt?
 - Er forklaringa forklarande og forståeleg for søker?

Fristar for sakshandsaming PT 2020

23. desember 2020

- Frist for å setje søknad til *foreløpig godkjent/avvist/avslått* for søknader som skal vere med i hovudutbetalinga

19. januar 2021

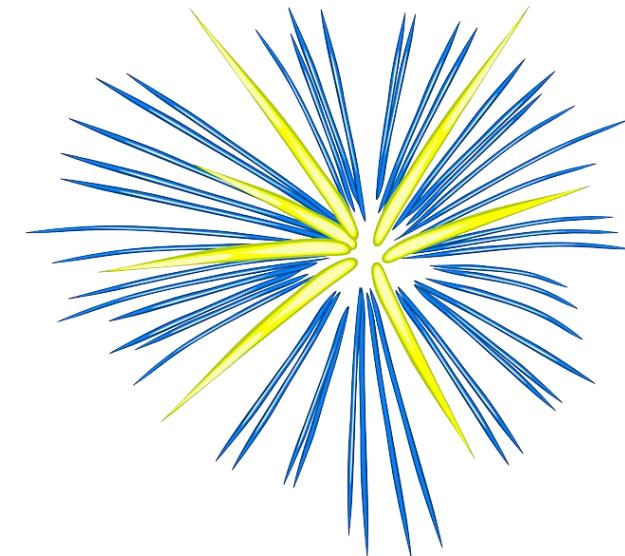
- Frist for å setje *foreløpig godkjent* for søknader med etterregistrerte opplysningar som skal vere med i hovudutbetalinga

20. januar til – 5. februar 2021

Attestering - kommunen sitt vedtak

Hovudutbetaling

17. februar 2021

Internkontroll

Landbruksdirektoratet legg auka vekt på internkontroll

- Mål: kvalitet og effektivitet i «leveransane», at manglar/feil vert følgt opp, oppfylle samfunnsoppdraget på ein god måte.
- Tilskot vert forvalta i tråd med regelverket og er dokumentert og etterprøvbart
- Skriftleg sakshandsaming:
 - Skriftlege vedtak (forvaltningslova)
 - God forvaltingsskikk (dokumentasjon og mogleg å etterprøve)
- Arbeidsdeling (rolleavklaring, ansvar)

Foto: Silje Anette Lyhammar

Lukke til med søknadshandsaminga!

- Kom gjerne med innspel til tema
for nettmøte!